

Keskusten elinvoiman mittaaminen ja seuranta

FM Martti Wilhelms

TietoJärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy

Kuntamarkkinat 14.9.2017

Elinvoimainen keskus - elinvoimainen kunta

- Keskusta on luonnollinen paikka palveluille ja kaupalle
- Keskusta on kohtaamispaikka ja kunnan käyntikortti

Mikäli keskusta laimenee tai häviää, palvelut ja elinvoima rapautuvat
Keskuksen tiiveys on tärkeää!

Kuntaliitto: Uusi kunta
2017 - keskustelunaloite

Mitä on elinvoima?

Keskusten elinvoimalaskentaa on tehty keväästä 2015 alkaen

Elävät Kaupunkikeskustat ry

Elinvoimalaskennan tekeminen ja päivittäminen on valtakunnallisen Elävät Kaupunkikeskustat (EKK) ry:n strateginen painopiste.

Elinvoimalaskenta tehdään toimeksiantona kaupungin tai keskustayhdistyksen kanssa.

Liikekeskustan elinvoiman mittaaminen ja seuranta

Elinvoimalaskenta on kaupallinen perusselvitys ja työkalu keskustan kehittäjälle. Menetelmän avulla lasketaan keskustan *elinvoimaluku* sekä rajataan *elävä keskusta-alue*.

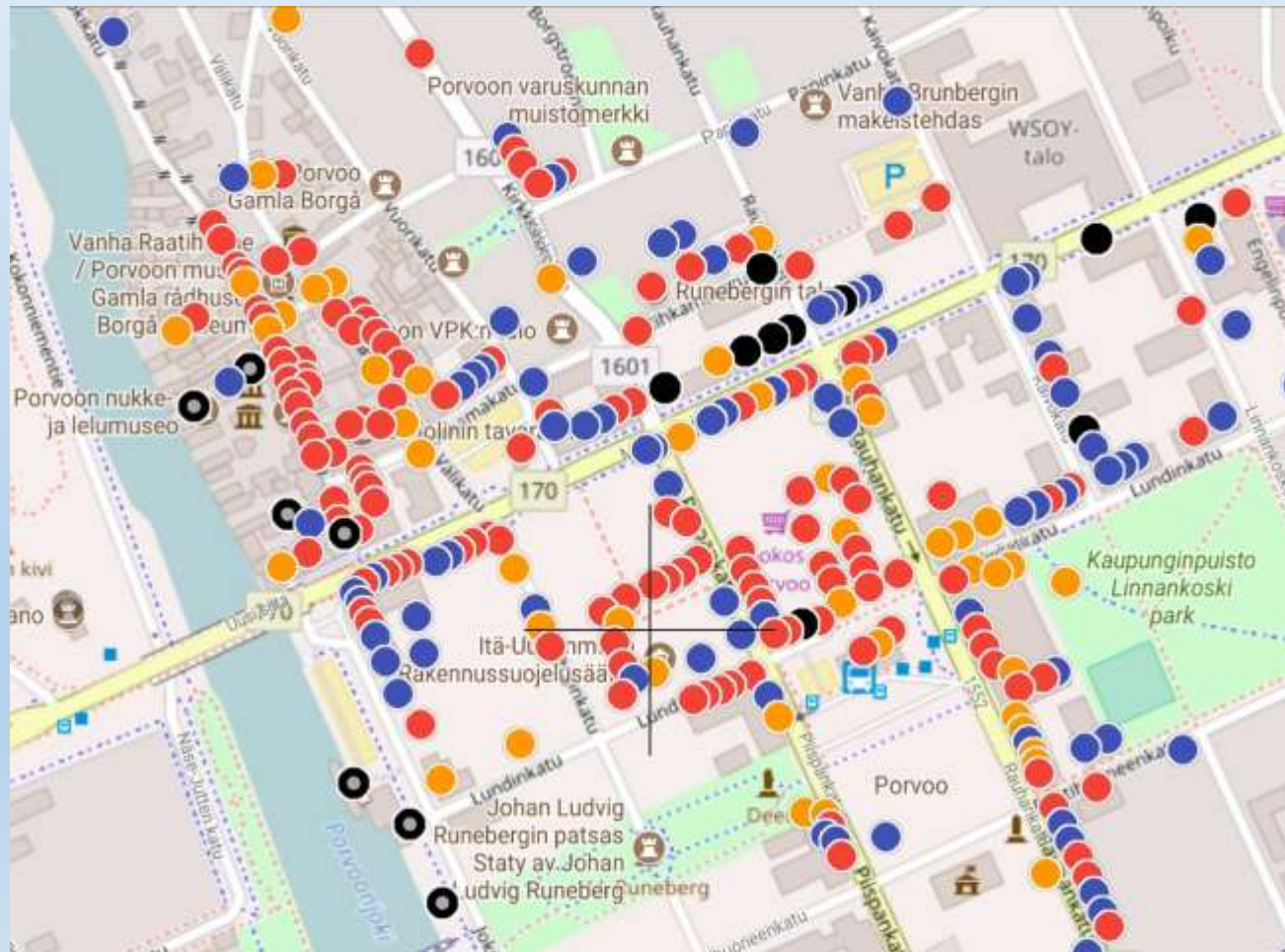

Lauantaina palvelevat liikkeet ja ravintolat ovat keskeinen indikaattori liikekeskustan elinvoimasta.

Liikekeskustan elinvoiman laskenta

Liiketilat luokitellaan ja viedään kartalle.

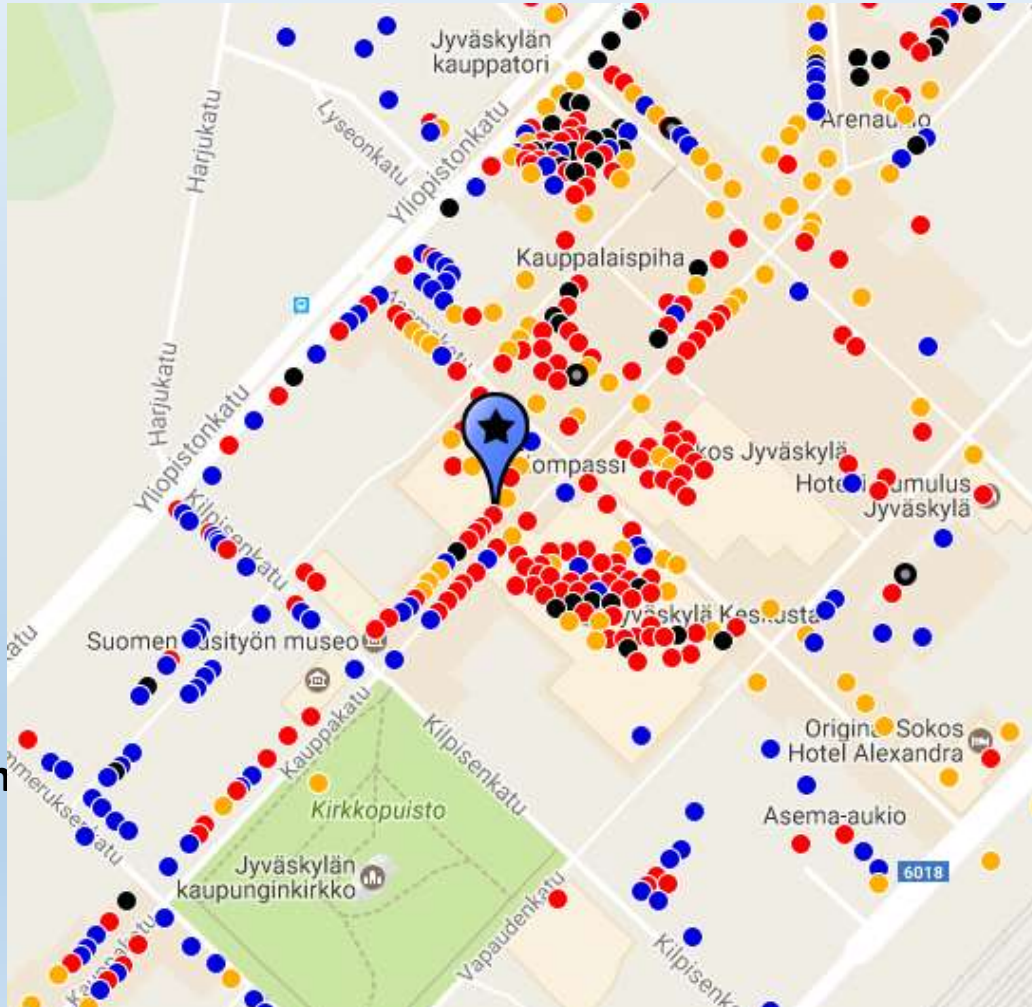
* Rajausperiaatteet:
*EKK ry, Citybook - keskustan
kehittäjän käsikirja, 2014*

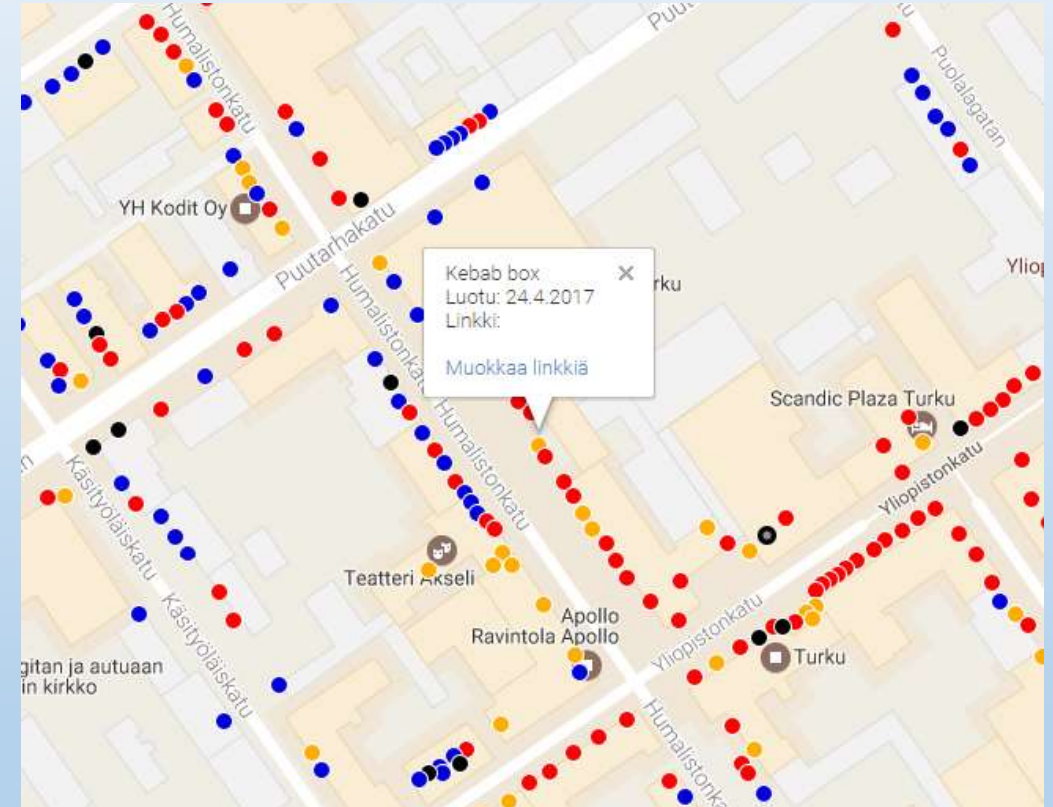

ALLin CityApp-portaali: kartta

Liiketilat löytyvät ALLin kartasta selaimessa sekä mobiilisovelluksessa.
Liiketilatiedot päivitetään mobiilisovelluksella.

Keskustan
liiketilojen
maantieteellinen
painopiste –
Jyväskylässä
kävelykadulla

Liikkeet löytyvät omalla nimellään kartalta.
Tietoon voidaan liittää linkki esim. yrityksen
www-sivulle.

ALLin CityApp-portaali: elinvoimaluvut

Tilasto

- Lauantai: 160 kpl
- Arkipäivä: 167 kpl
- Ravintola: 61 kpl
- Tyhjä: 49 kpl
- Remontti: 12 kpl
- Yhteensä: 449 kpl

Joensuu

Elinvoimaluku:

2.276

SaFe

49.22 %

BusRe

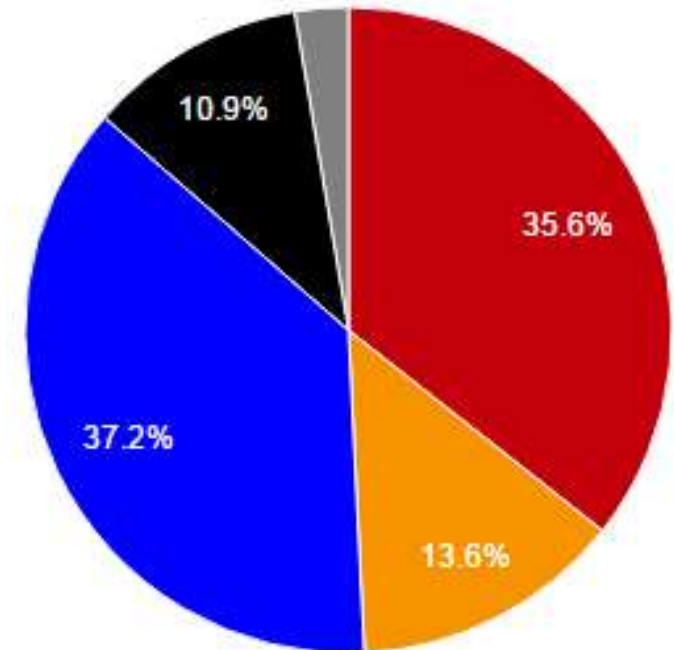
72.40 %

Tyhjien osuus

10.91 %

Kategoria

- Saturday
- Restaurant
- Workday
- Empty
- Renovation

ALLin CityApp-portaali: liiketilalistat

Lista				
Näytä kerralla 10 riviä			Etsi:	
Kategoria	Tiedot	Linkki	Pvm	
saturday	Katse optiikka		18.01.2017	
saturday	Eurokangas		18.01.2017	
saturday	Specsavers		18.01.2017	
saturday	M Room		18.01.2017	
saturday	Kukkakauppa Leinikki		18.01.2017	
saturday	Onni-Ilona		18.01.2017	
saturday	Hotelli Aada		18.01.2017	
saturday	Kappahl		18.01.2017	
saturday	Käsityövakka		18.01.2017	
saturday	HealthEx		18.01.2017	
Näytetään rivit 241 - 250 (yhteensä 449)				
Edellinen 1 ... 24 25 26 ... 45 Seuraava				

Liikkeiden nimet löytyvät **ALLin CityApp** -portaalista.

Elävät Kaupunkikeskustat ry

Kaupunkien elinvoimalukujen julkistus 26.5.2017

Elinvoimalukujen julkistaminen oli esillä lähes kaikissa maakunnallisissa medioissa.

Turun Sanomat

UUTiset PAIKALLISET URHEILU TSTV TS+ UUSIMMAT

Juuri nyt Vettelin jatkosopimus entistä lähempänä

Turku paransi eniten juoksuaan elinvoimamittauksessa

Lappeenrannan keskusta tuli vuodessa kuusi prosenttia lisää elinvoimaa

26.5.2017 13:21

Kuva: Kai Skyttä

KESKISUOMALAINEN

Perjantai, 2.6.2017 Nimipäivät: Venla. Huomenna: Viola, Orvokki.

Etusivu Pääkirjoitus **Kotimaa** Talous Ulkomaat Urheilu Tänään Kulttuuri Mielipide

Kotimaa Julkaistu 26.05.2017 11:02

Jyväskylän keskustan elinvoima nousussa - tyhjät liiketilat vähenivät

Tilaa jille

Kauppakadun yläpään muuttaminen pihakaduksi näyttää lisänneen lauantaan palvelevien kauppojen määrää ja ravintoloiden toimintaedellytyksiä, vaikka ratkaisua on paljon kritisoitukin.

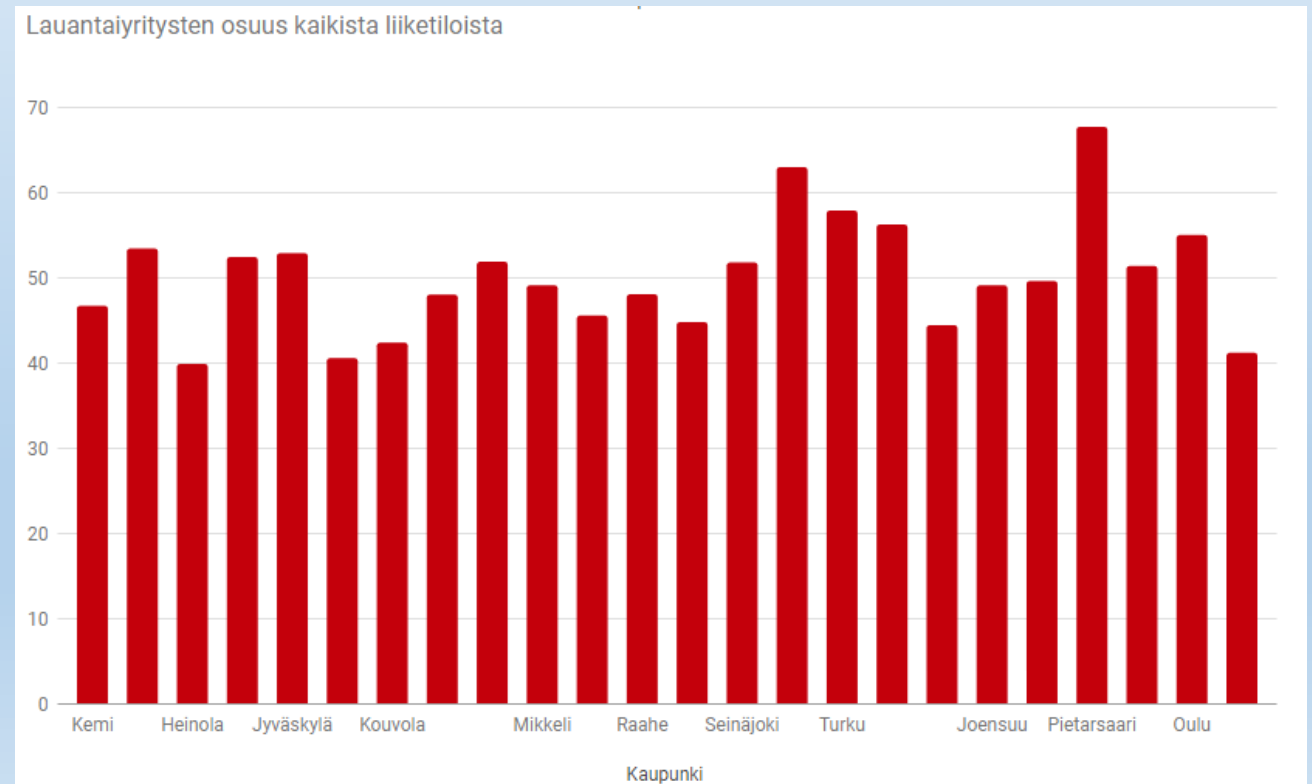
VALTAKUNNALLINEN
KÄVELYKATU-
VIKONLOPPU 26.-28.5.2017

Kaupungit elinvoimalaskennassa

Keskustan elinvoimalaskenta on tehty 28 kaupunkikeskustassa (09/2017).
Kokonaiselinvoimalaskenta on tehty Espoossa ja Jyväskylässä sekä Vantaalla.

Espoo	Mikkeli
Tampere	Porvoo
Vantaa	Salo
Oulu	Kokkola
Turku	Hyvinkää
Jyväskylä	Savonlinna
Lahti	Raahe
Kouvola	Tornio-Haaparanta
Pori	Kemi
Joensuu	Heinola
Lappeenranta	Pietarsaari
Hämeenlinna	Loimaa
Vaasa	Kalajoki
Seinäjoki	Mänttä-Vilppula

Elinvoimaluku ja muut vertailuluvut

Tärkein vertailuluku on **Elinvoimaluku (Vitality Index)**.

Elinvoimaluku = Kuumat yritykset - Tyhjät liiketilat / kunnan asukasluku

Kuumat yritykset = Lauantai liikkeet + Ravintolat lauantaisin

Muut vertailuluvut:

SaFe % = Kuumat yritykset /
kaikki liiketilat

BusRe % = Lauantai liikkeet /
Kuumat yritykset

**Black
hole %** = Tyhjät liiketilat /
kaikki liiketilat

Turun keskustan liiketilat ja elinvoima 2016 - 2017

LIIKETILAT ELÄVÄ KESKUSTA	2016	2017	muutos
Lauantailiikkeet	566	578	12
Ravintolat / kahvilat (lauantaisin)	247	256	9
Lauantaiyritykset yhteensä	813	834	21
Arkiyritykset	443	466	23
Tyhjät liiketilat	146	120	-26
Remontissa / kausiluont. suljettuna	14	18	4
Kaikki yhteensä ALLin	1416	1438	22

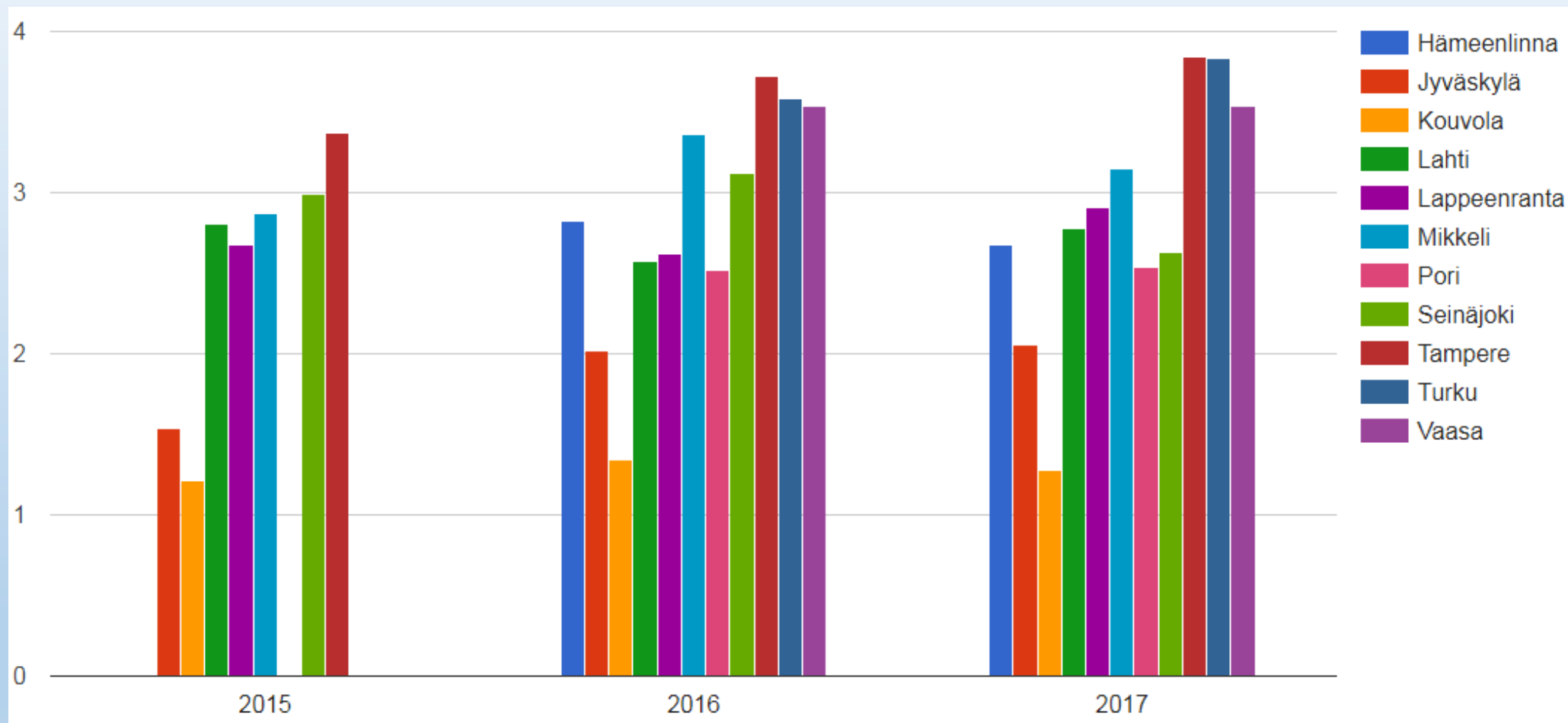
	2016	2017	Muutossuunta
Elinvoimaluku	3,581	3,833	nousua
SaFe%	57,4	58	hieman nousua
BusRe%	69,6	69,3	sama taso
Black hole%	10,3	8,3	parannus

Elinvoimalukujen vertailu 2015-2017

Elinvoimaluvun kehitys eräissä vertailukaupungeissa

Huomaa: Kaupunkien lähtötilanteet ovat erilaisia, joka vaikuttaa Elinvoimalukuun. Vaikuttavia tekijöitä ovat mm. luontaisen asiointialueen koko, kaupungin hallinnollinen asukaspohja (kuntaliitokset), keskustan ulkopuoliset sekä lähellä olevat muut keskuksset. **Jatkuva seuranta kertoo kaupungin oman kehityssuunnan, joka on tärkein mittari!**

Elinvoimalukujen vertailu 2015-2017

VERTAILU 2016 - 2017	Vitality index		Painotettu muutos %	sija- luku
	2016	2017		
Tampere	3,724	3,840	4,7	4
Turku	3,581	3,833	10,1	1
Jyväskylä	2,016	2,052	1,2	7
Lahti	2,677	2,781	3,1	6
Kouvola	1,339	1,316	-0,7	10
Pori	2,518	2,541	0,6	9
Lappeenranta	2,620	2,909	6,1	3
Seinäjoki	3,015	2,633	-5,3	14
Mikkeli	3,365	3,145	-2,8	13
Hyvinkää	3,289	3,912	8,6	2
Savonlinna	2,449	2,279	-2,1	11
Tornio-Haaparanta	3,799	3,558	-2,6	12
Kemi	3,492	4,143	4,7	5
Heinola	2,706	2,859	1,2	8
keskiarvo (n=14)	2,90	2,99	1,90	

Vertailutiedot löytyvät
14:sta kaupungista.

Painotettu muutos % -
elinvoimaluvun muutos
painotettuna kaupungin
kokonaisliiketilamäärällä.

Parhaat nousijat 2016 –
2017:

1. Turku (10,1%)
2. Hyvinkää (8,6 %)
3. Lappeenranta (6,1 %)

Elinvoimalukujen vertailu 2017 – Isot kaupungit

15.5.2017	All in	Elinvoima- luku SaFe %		BusRe%	Black hole %
Espoo*	933	2,107	68,3	75,2	7,3
Tampere	1503	3,840	63,1	65,7	6,3
Oulu	771	1,707	55,1	67,5	11,2
Turku	1438	3,833	58	69,3	8,3
Jyväskylä	662	2,052	53,0	67,2	10,4
Lahti	804	2,781	48,1	70,8	12,2
keskiarvo (6)		2,72	57,6	69,0	9,3
keskiarvo (23)		3,00	51,8	72,8	10,8
* Espoosta mukana viisi suurinta aluekeskusta yhteenlaskettuna					

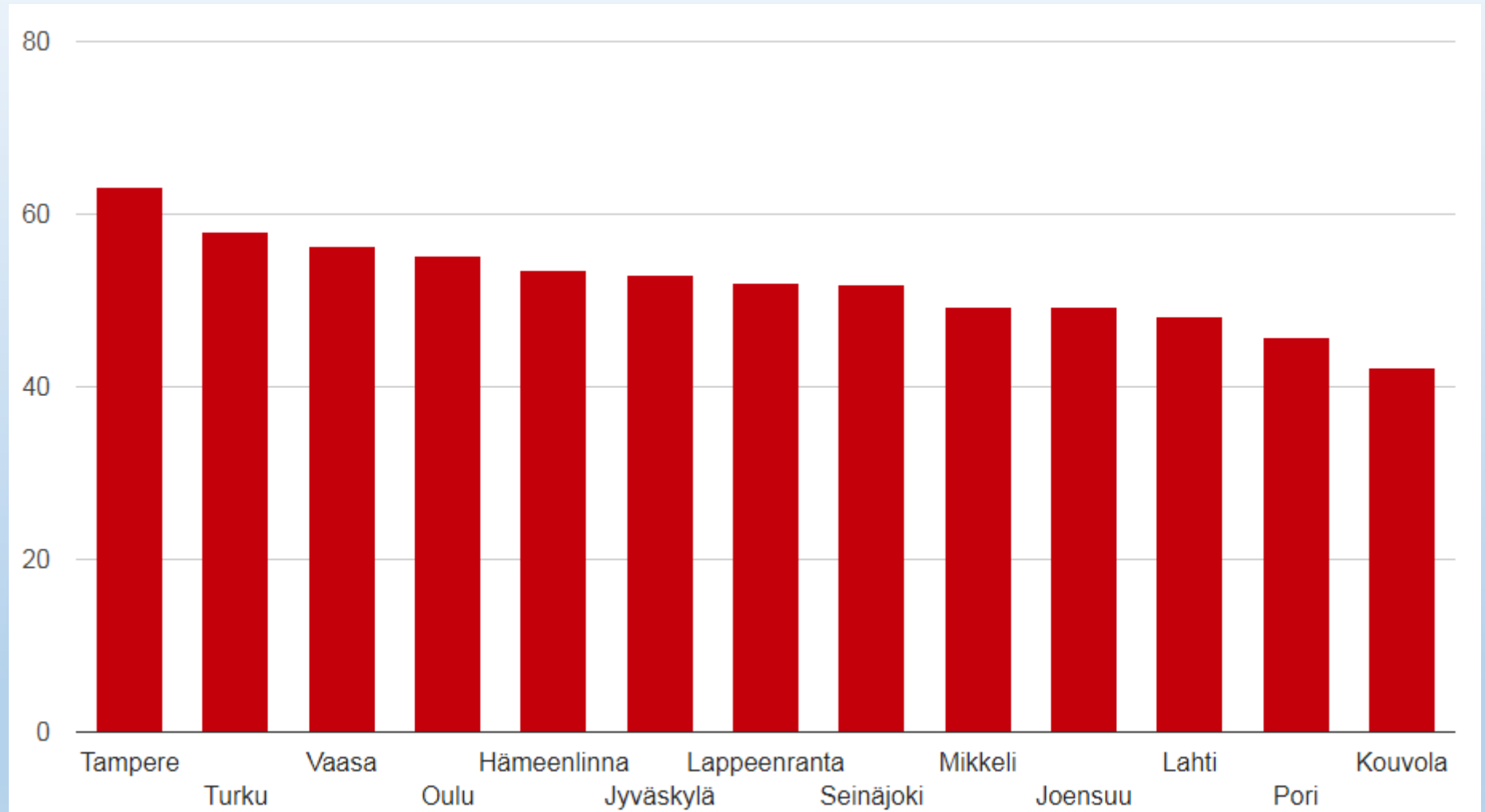
SaFe % = Kuumat yritykset / kaikki liiketilat (ALLin)

BusRe % = Lauantai liikkeet / Kuumat yritykset

Black hole % = Tyhjät tilat / kaikki liiketilat (ALLin)

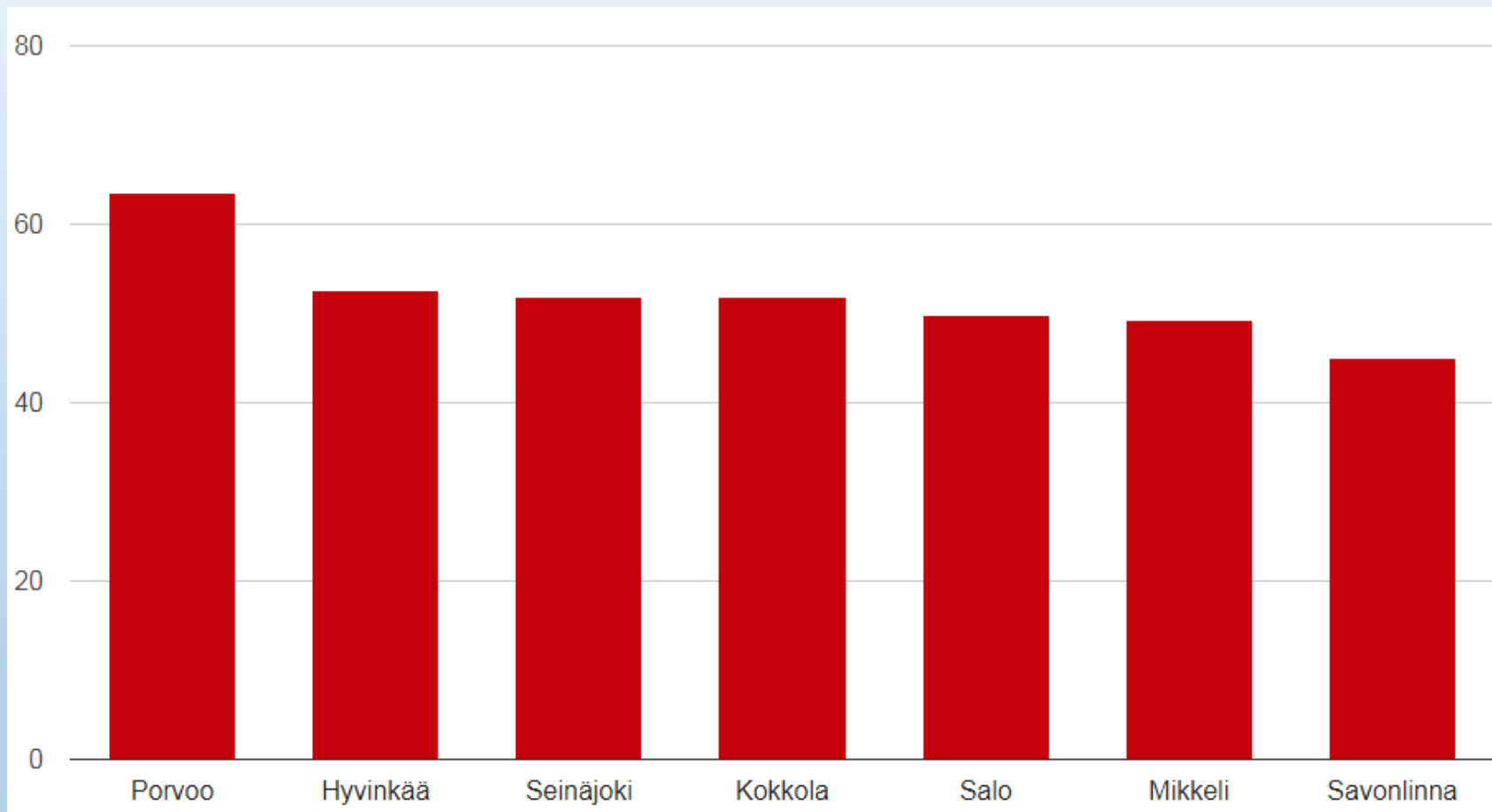
Kaupunkien vertailua - Lauantaikaupan osuus

Kuumien yritysten osuus kaikista keskustan liiketiloista (SaFe%) suurimmissa kaupungeissa

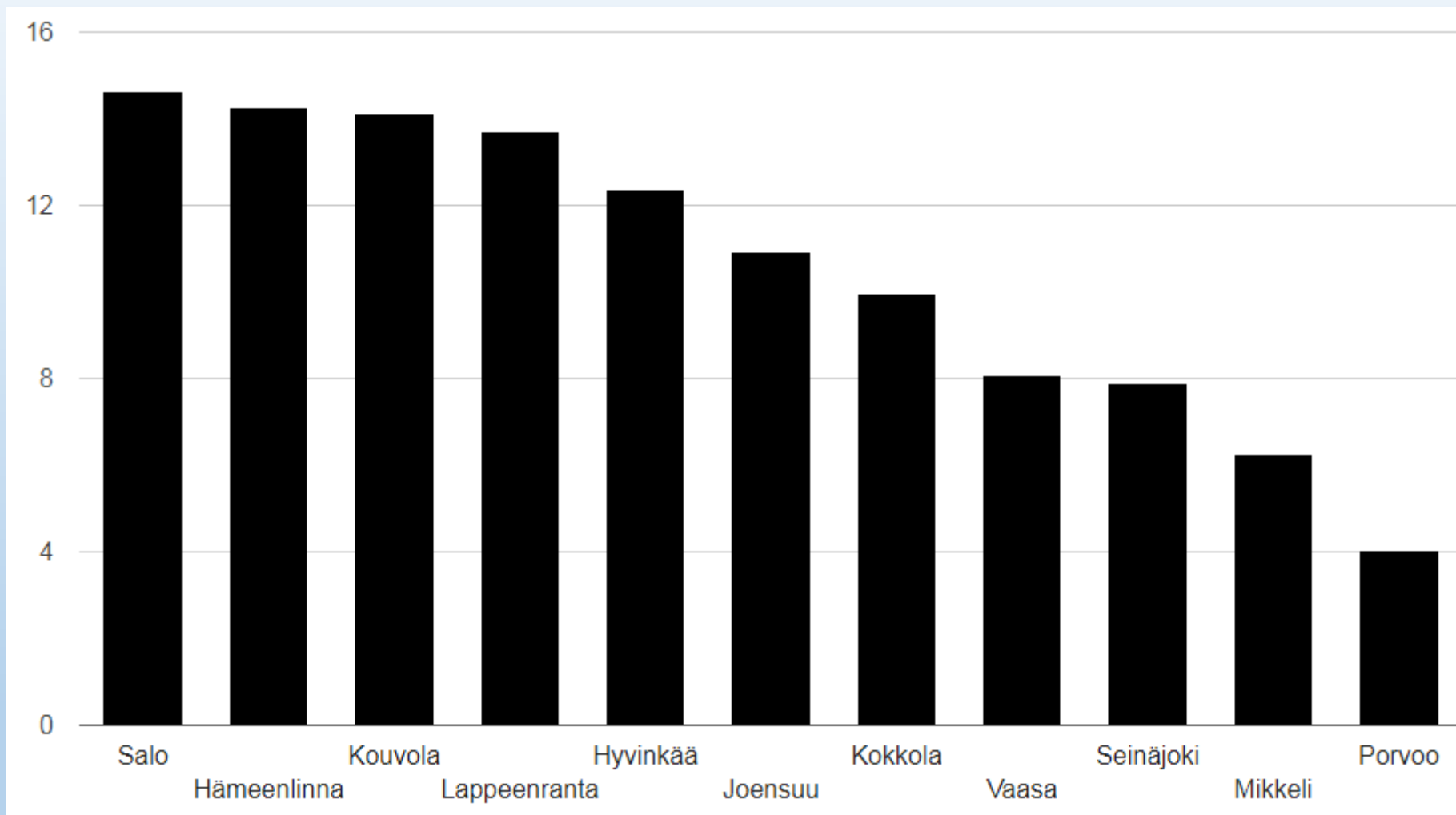
Kaupunkien vertailulukuja – lauantaikaupan osuus

Lauantaikaupan osuus keskustan liiketiloissa (Safe%) - kaupungit 30 000 – 65 000 asukasta

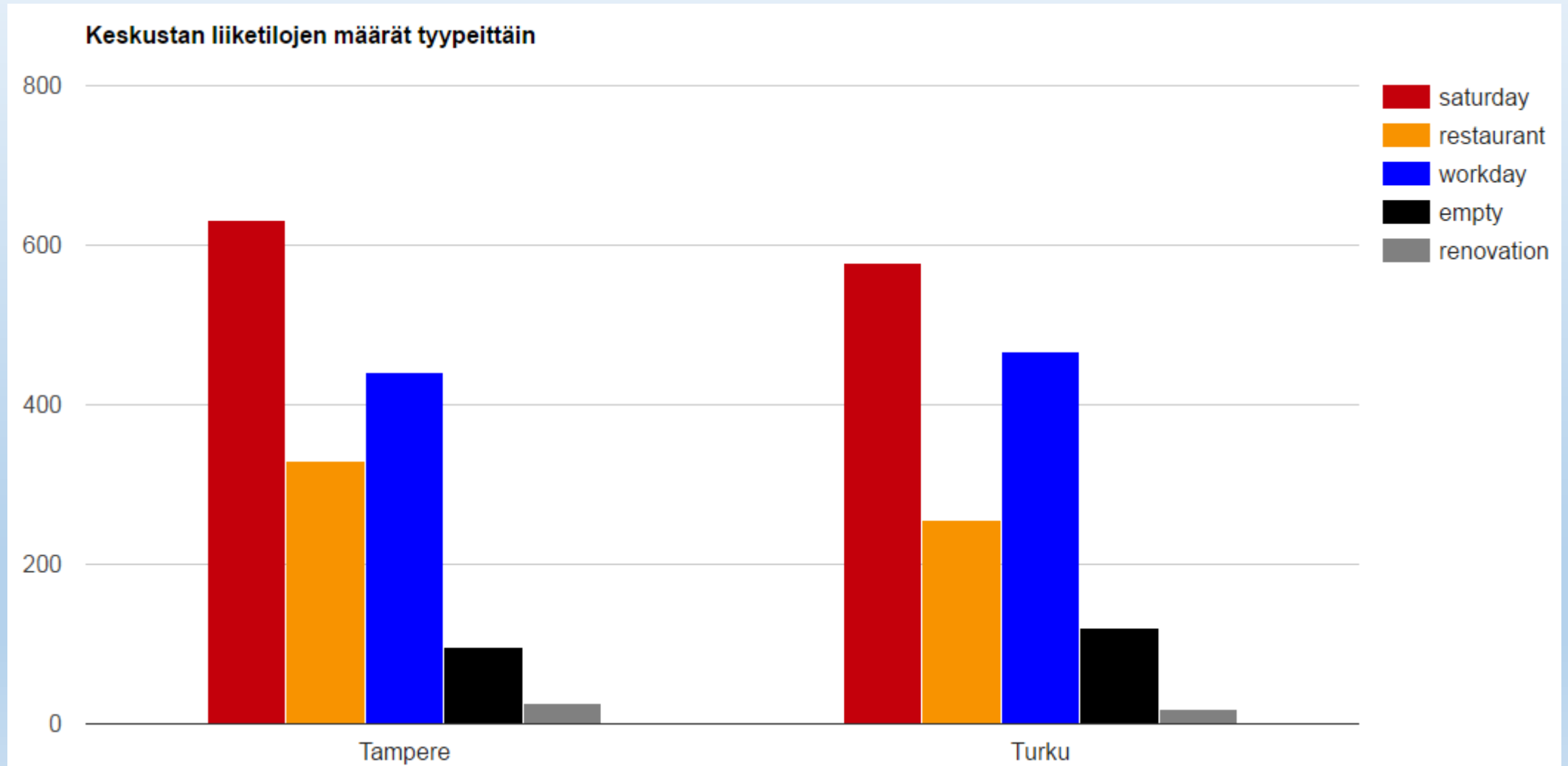
Kaupunkien vertailulukuja – tyhjät liiketilat

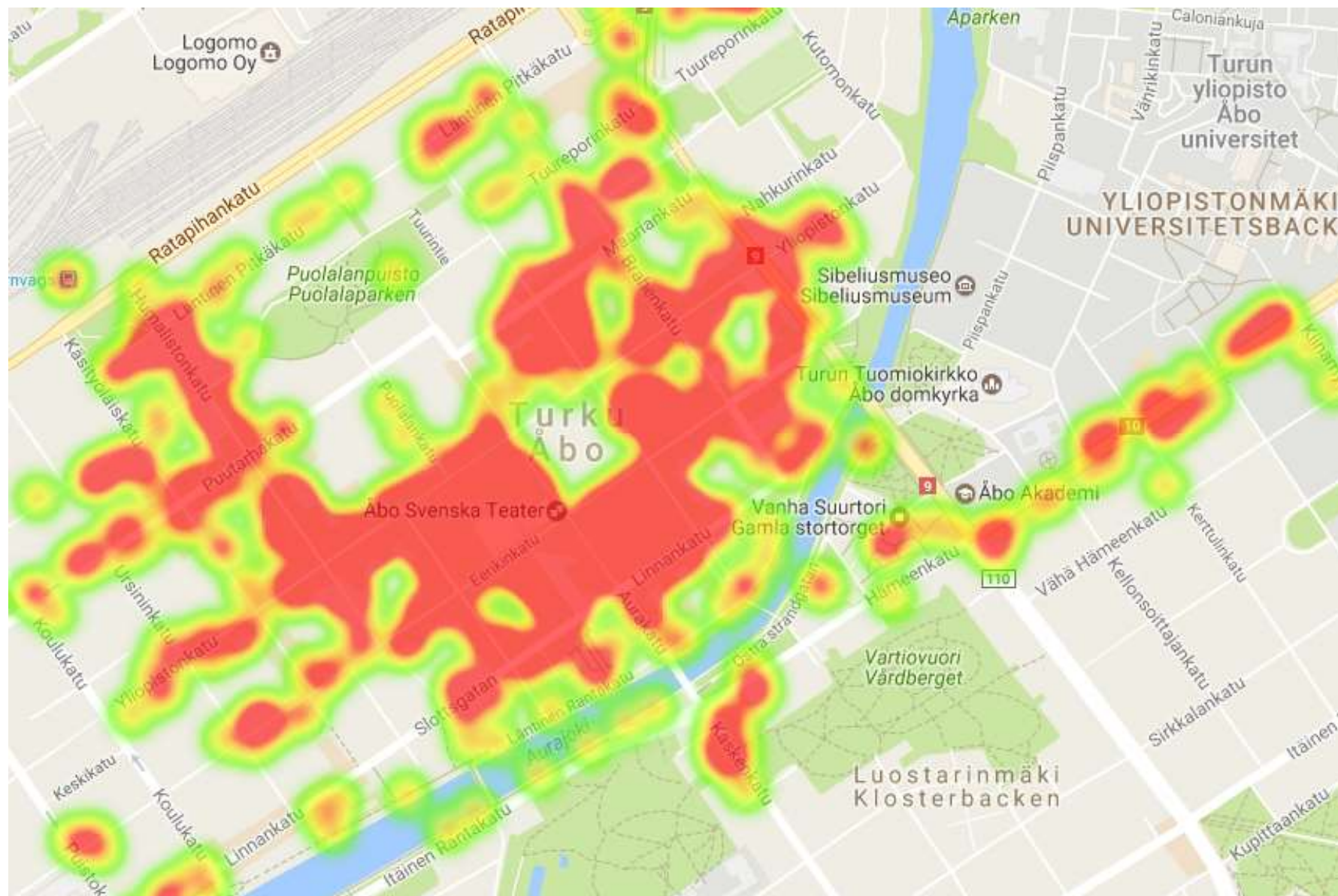
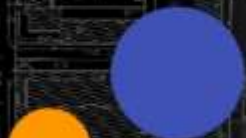
Tyhjien liiketilojen osuus keskustan liiketiloissa (black hole %) - kaupungit 40 000 – 100 000 as.

Keskustan liiketilat 2017 – Tampere ja Turku

Keskustan voimakartta – Turku 2017

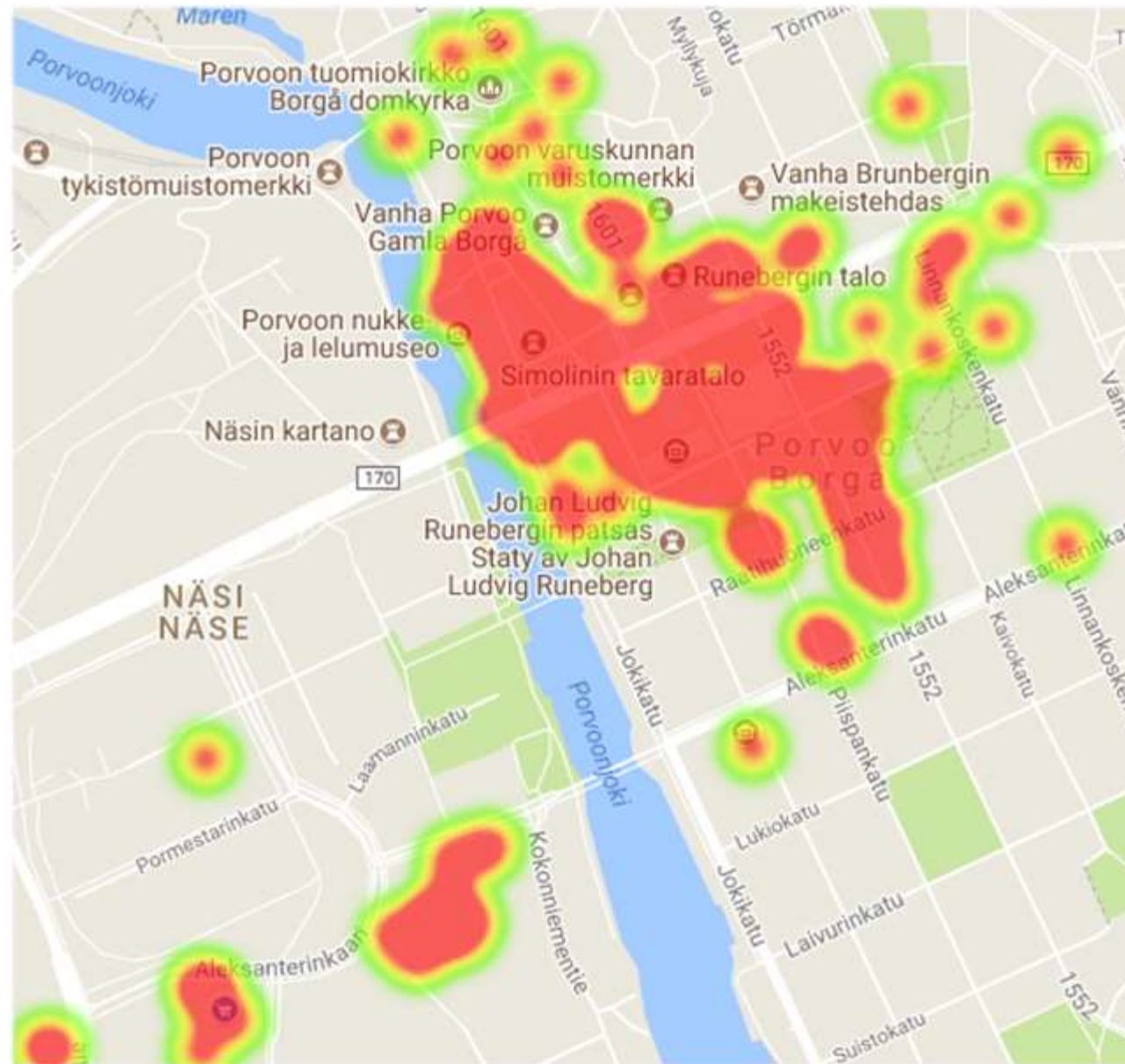

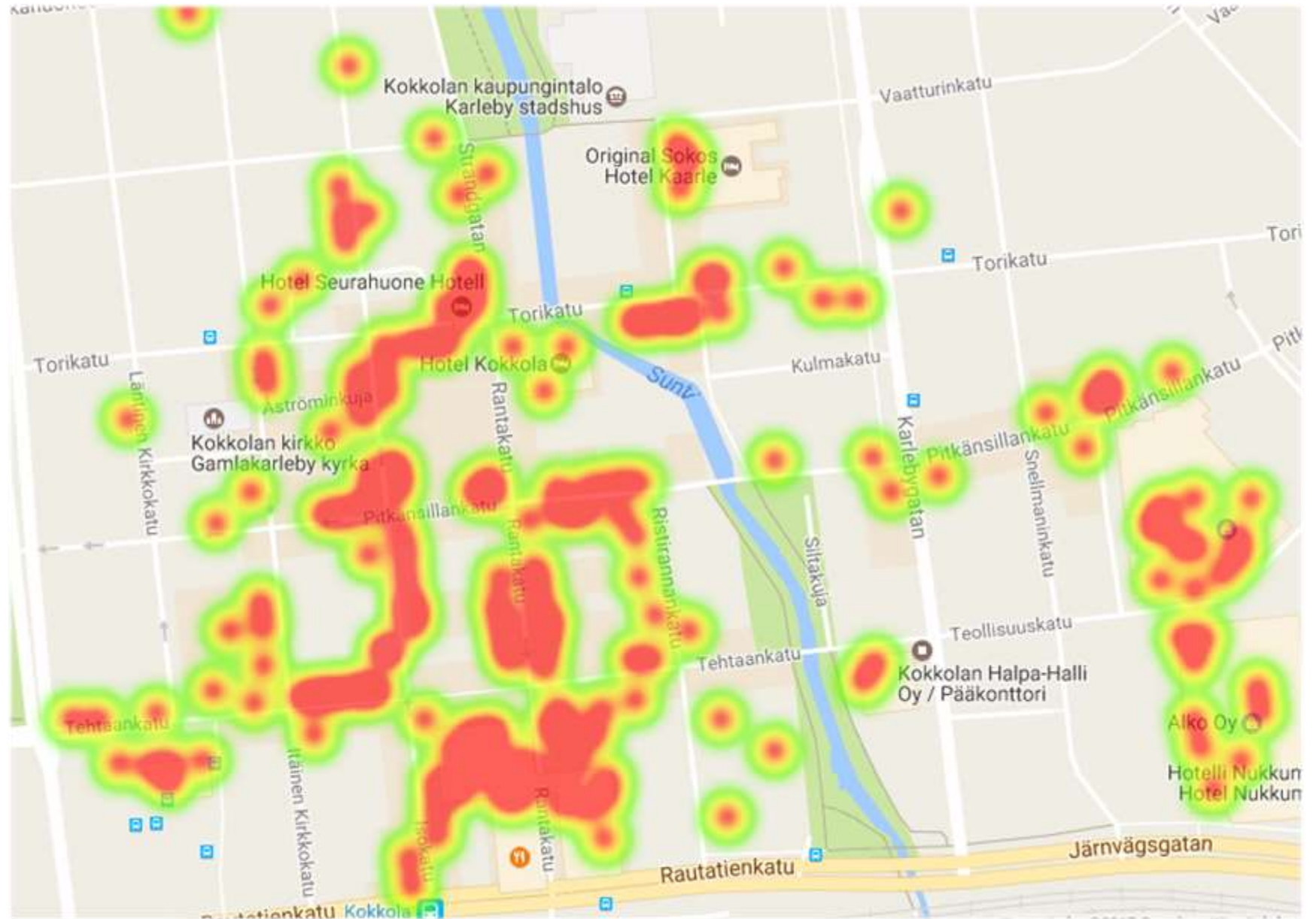
Keskustan voimakartta – Porvoo 2017

Porvoon keskustan voimakartta osoittaa ns. kuumien yritysten sijainnin ja keskustan rakenteen.

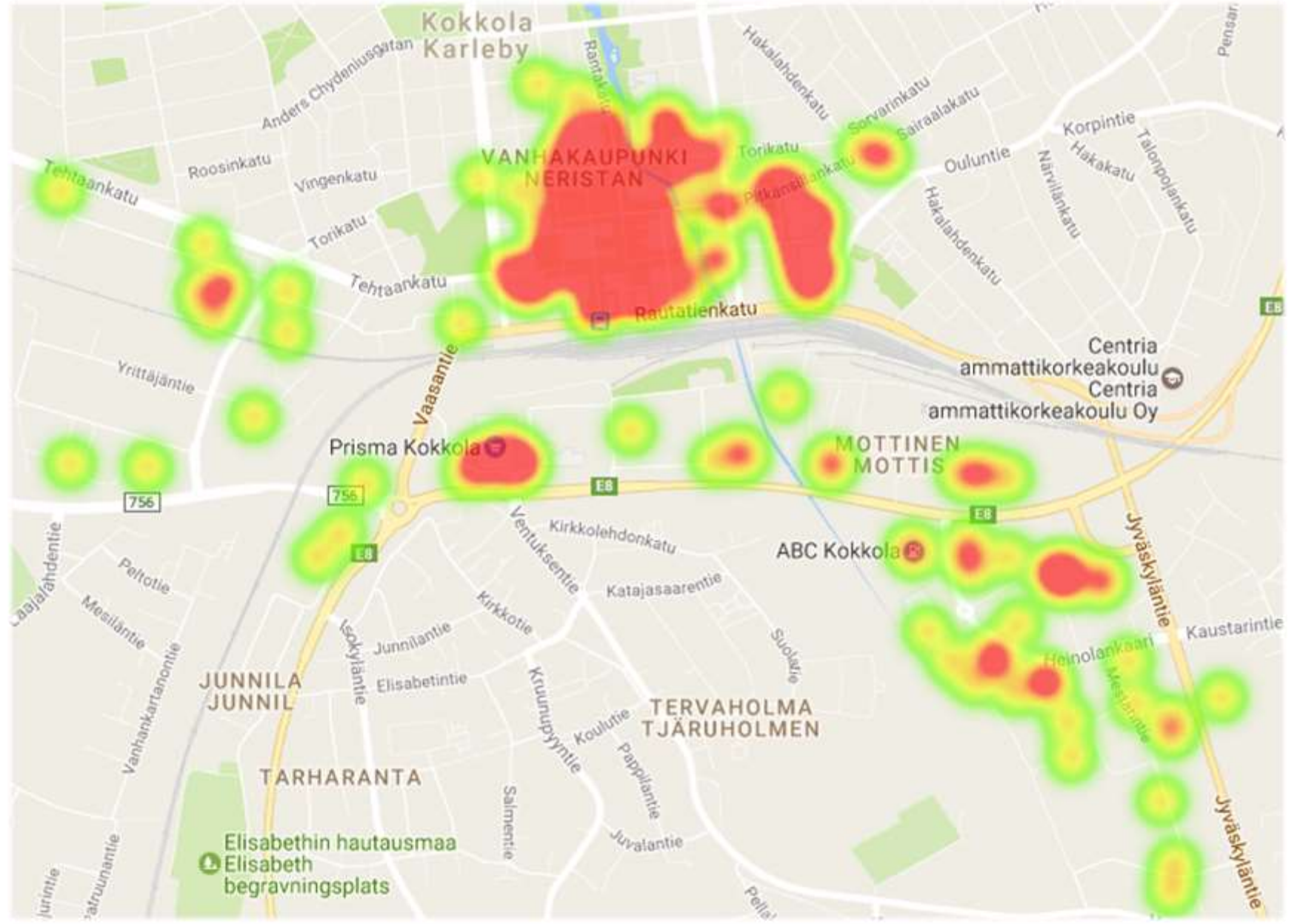
Torin alueen liikekorttelit ja Vanha Porvoo muodostavat kuuman ytimen.

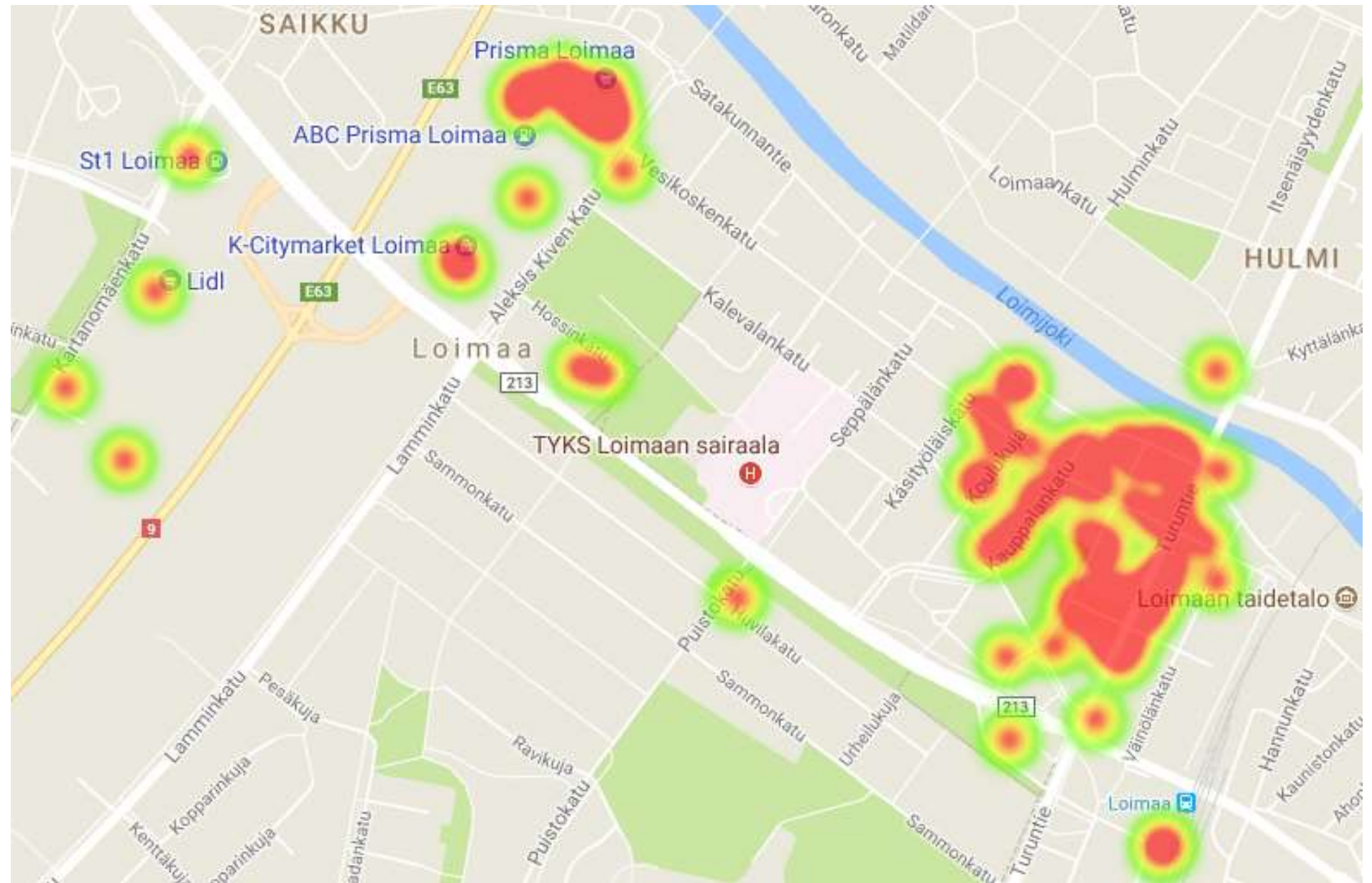
Kokkolan Elävän keskustan voimakartta 2017

Kokkolan keskustan voimakartta 2017 (laaja)

Pikkukaupungin voimakartta: Loimaa 2017

Jyväskylän aluekeskusten elinvoimalaskenta 2017

Kartoitus tehtiin kaikissa merkittävässä keskustan ulkopuolisissa aluekeskuksissa. Mukana ”luonnolliset” aluekeskukset sekä tilaa vaativan kaupan keskittymät.

Kauppa on Jyväskylässä voimakkaasti levittäytynyt keskusta-alueiden ulkopuolelle

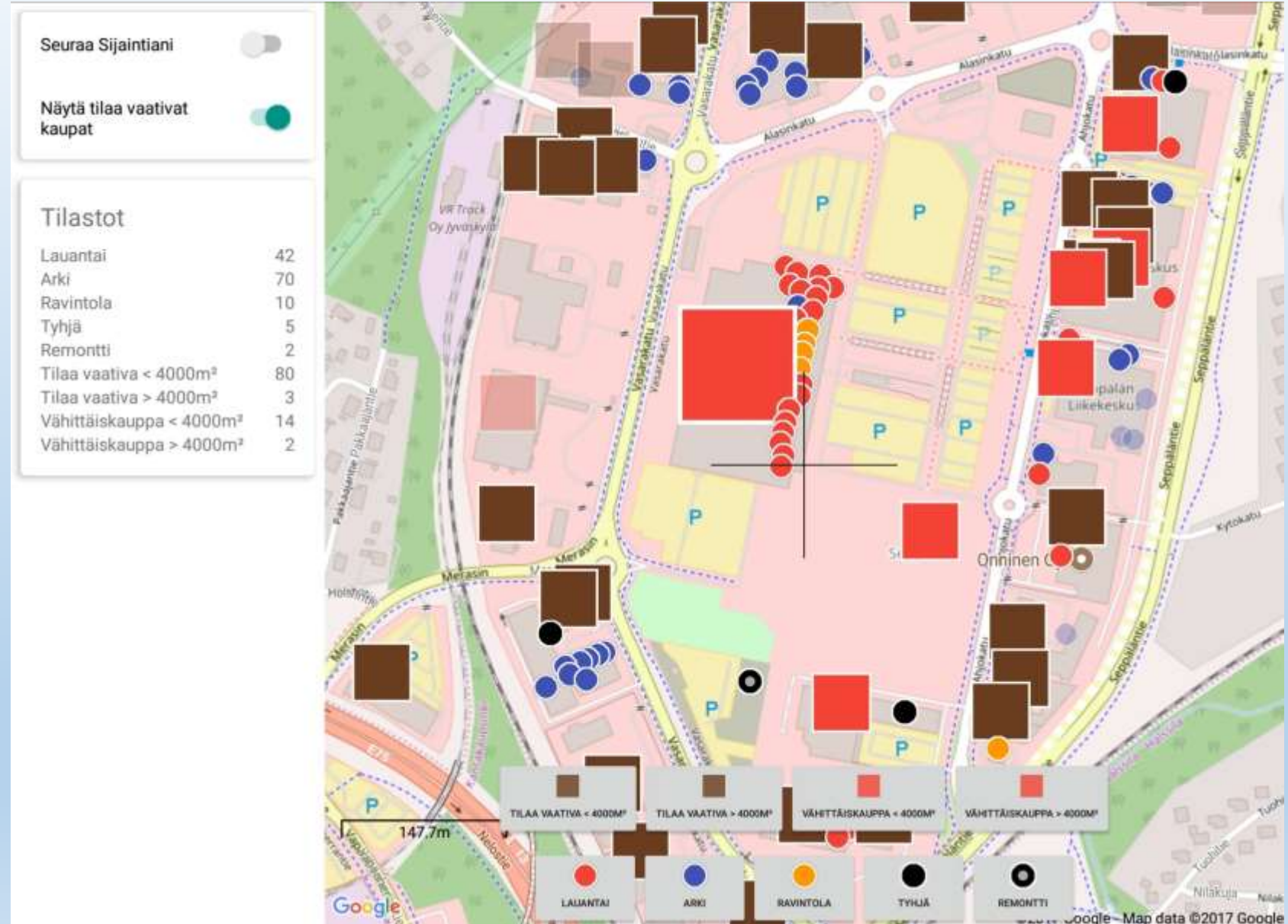

Jyväskylän aluekeskusten elinvoimalaskenta 2017

Kokonaiselinvoimalaskenta antaa seurantatietoa uusien kauppakeskusten vaikutuksista liiketilarakenteeseen ja kaupungin kokonaiselinvoimaan.

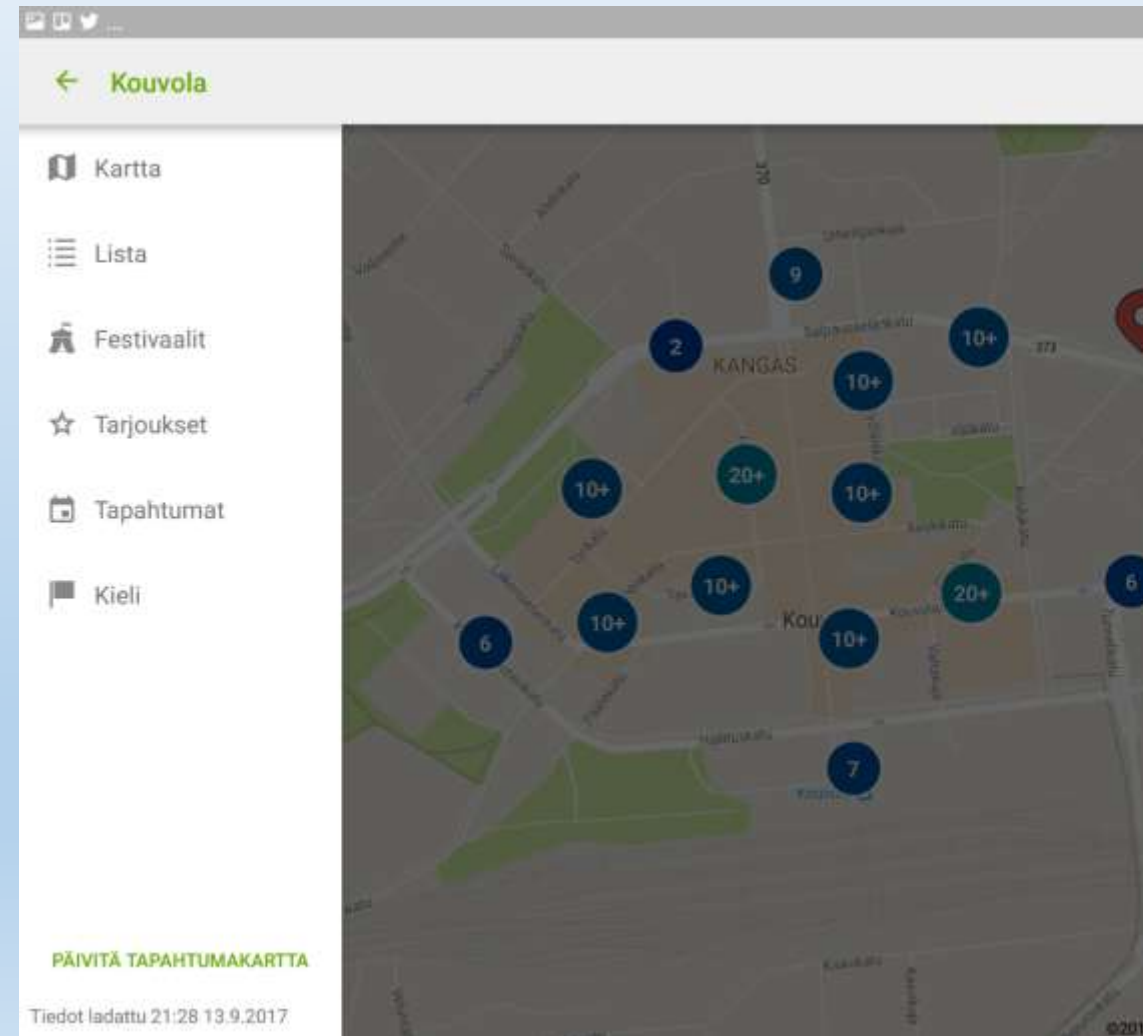
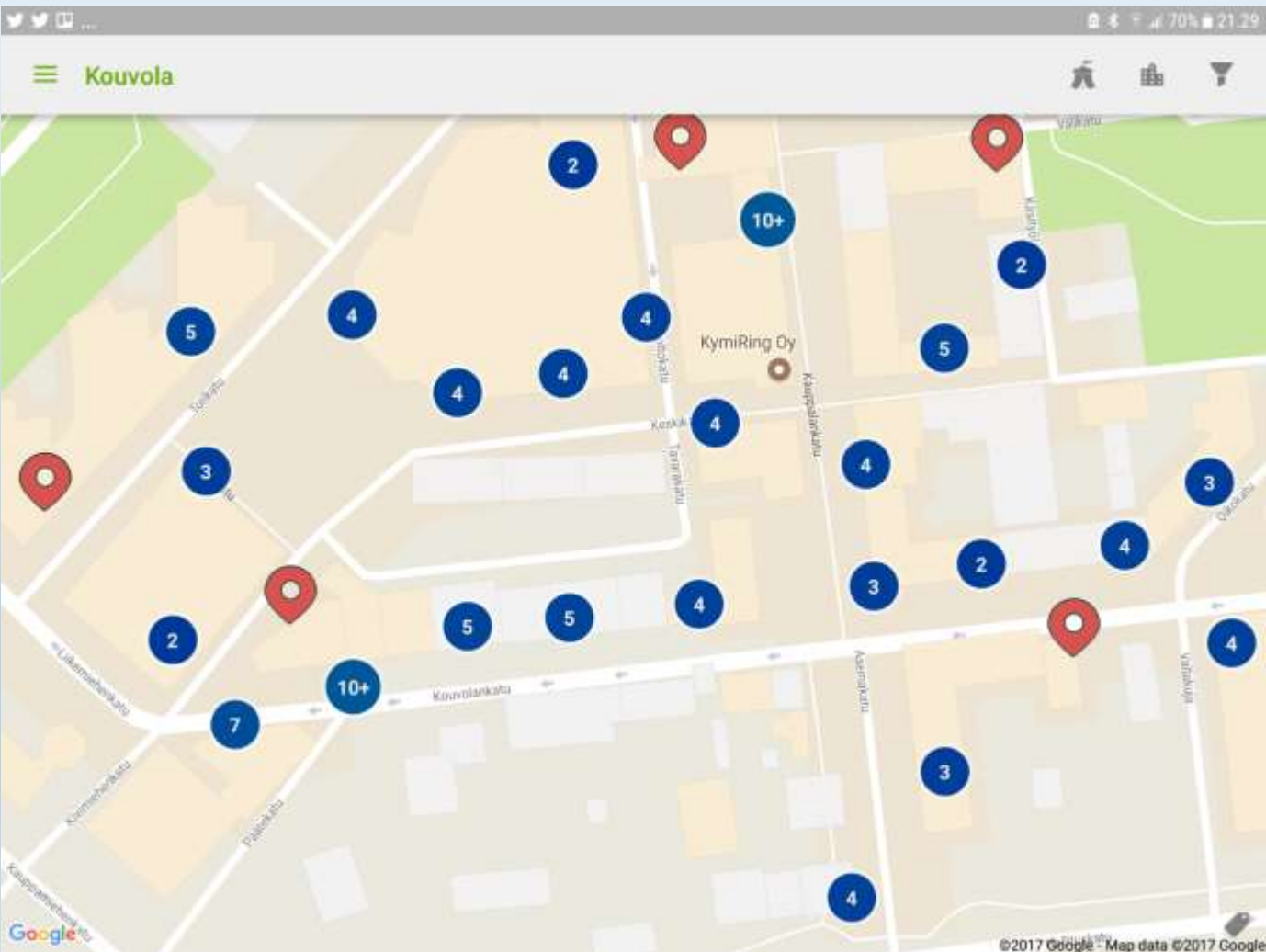
Liiketilat ALLin mobiilisovelluksessa Jyväskylän Seppälän alueelta

ALLin tietojen hyödyntäminen kuluttajapinnassa

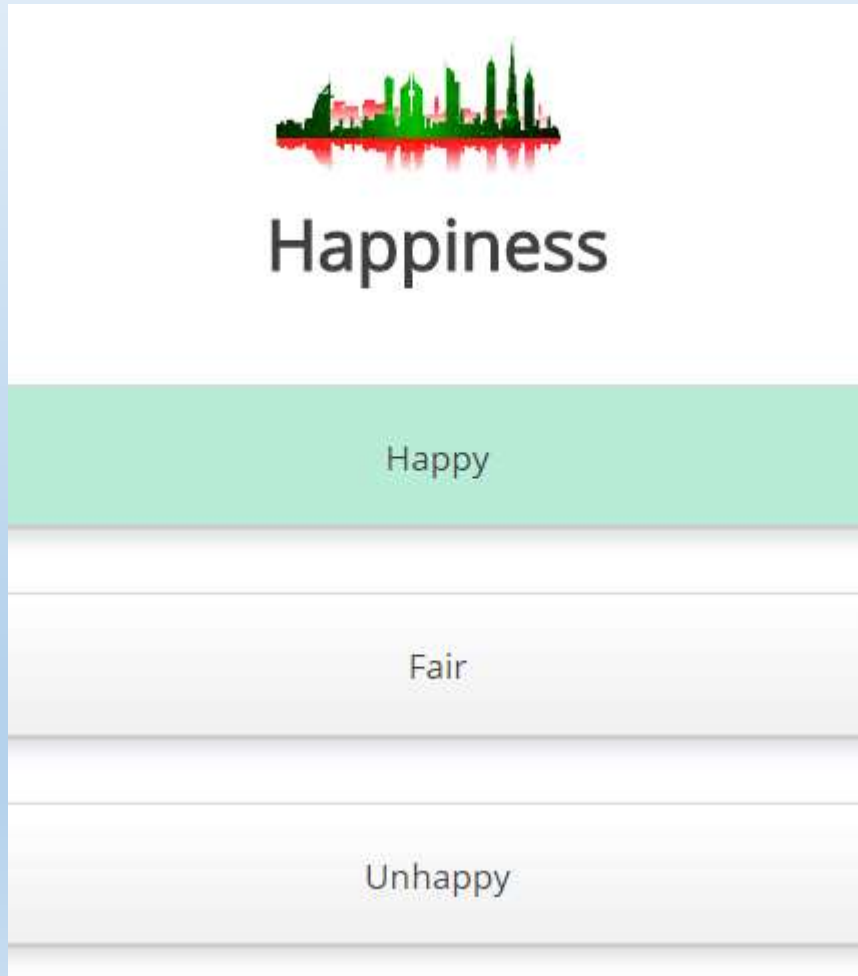
Tiedot palvelu yrityksistä voidaan hyödyntää kuluttajapinnassa: kaupallisten palveluiden lisäksi julkiset palvelut, tapahtumat jne.

**Lisäpalvelu kuluttajapintaan:
asukaspalaute**

**PILOTTIKAUPUNKIA
HAETAAN!**

**Asukaspalaute on mahdollista liittää ALLin
kuluttajasovellukseen.
Palaute ohjataan automaattisesti sille taholle,
jolle se kuuluu.**

**Kysymykset ovat muokattavissa
kaupunkikohtaisesti.**

<http://smartdubai.devistat.fi/#/?l=3347ad679>

Lisäpalvelu kuluttajapintaan: asukaspalaute

PILOTTIKAUPUNKIA
HAETAAN!

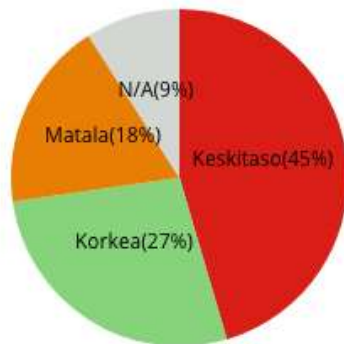
49484	46237	46190	46192
Happiness	Domain	Traffic	Public Transport
Happy ● 0.7	Utilities ● 1.0	Private driving ● 1.0	Bus ● 1.0
Fair ● 1.1	Traffic ● 1.0	Public transport ● 1.0	Rail ● 1.0
Unhappy ● 1.3	Health ● 1.0	Roads ● 1.0	Taxi ● 1.0
+	Education ● 1.0	Other ● 1.0	Airports ● 1.0
	Safety ● 1.0	Other ● 1.0	Water Taxis ● 1.0
☐ Mallikysymys	☐ Mallikysymys	☐ Mallikysymys	☐ Mallikysymys
☒ Yksi vastausvaihtoehto	☒ Yksi vastausvaihtoehto	☒ Yksi vastausvaihtoehto	☒ Yksi vastausvaihtoehto
☐ Vapaa tekstikenttä	☐ Vapaa tekstikenttä	☐ Vapaa tekstikenttä	☐ Vapaa tekstikenttä
☐ Useampi vastausvaihtoehto	☐ Useampi vastausvaihtoehto	☐ Useampi vastausvaihtoehto	☐ Useampi vastausvaihtoehto
☐ Lisää kuva	☐ Lisää kuva	☐ Lisää kuva	☐ Lisää kuva
☐ Valinta	☐ Valinta	☐ Valinta	☐ Valinta
☒ Taustakysymys	☐ Taustakysymys +	☐ Taustakysymys +	☐ Taustakysymys +

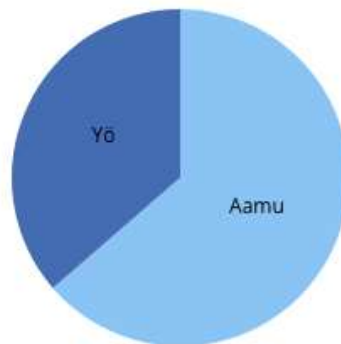
Lisäpalvelu kuluttajapintaan: asukaspalaute

PILOTTIKAUPUNKIA
HAETAAN!

Risk

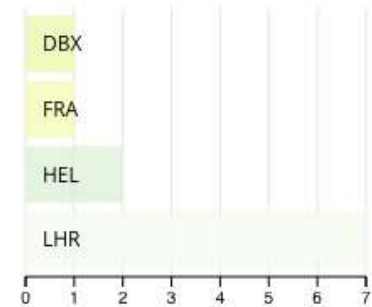
Shift

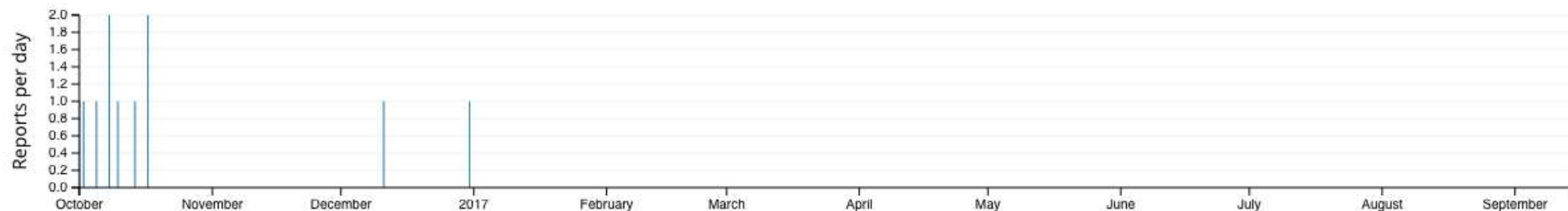
Type

Area

Reports by day

ALLin liikekeskusten elinvoimalaskenta

FM Martti Wilhelms / TietojärjestelmäPalvelu *Salokorpi Oy.*

p. 050-538 4334 martti.wilhelms@salokorpi.com

www.allincityapp.com

ALLin application available also in English and Swedish!

Kehittämissyhteistyössä mukana: *Elävät Kaupunkikeskustat ry*

Sovelluksen ylläpito ja kehittäminen: *Silmu Software Oy*

Elävät Kaupunkikeskustat ry

SILMU
SOFTWARE